

Protokoll fört vid pleniföredragning

Infrastrukturavdelningen
Transportbyrån, I2

Närvarande
KS, AH, MP, CG, IZ, AZ, JJ

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Katrin Sjögren

Föredragande
Minister
Camilla Gunell

Protokollförare
Avdelningschef
Fredrik Pettersson

Nr 7

Avsiktsförklaring skärgårdstrafik
ÅLR 2024/5656

Beslut

Överfört från enskild föredragning 22.8.2024.

Beslöts ingå avsiktsförklaring enligt **bilaga 1, I224P07**.

AVSIKTSFÖRKLARING – “AXFERRIES”

1. Parter

(a) Ålands landskapsregering, FO-nr 0145076-7, PB 1060, AX-22111 Mariehamn (“ÅLR”)

(b) Finlands Skärgårdsrederi Ab, FO-nr 2317750-3, PB 252, 20101 Åbo (“Finferries”)

har idag upprättat följande avsiktsförklaring

2. Bakgrund

ÅLR sköter den åländska skärgårdstrafiken med lin- och frigående färjor. Driften av färjorna konkurrensutsätts genom offentlig upphandling och handhas av privata redare antingen på total- eller driftentreprenad.

Finferries är ett statsägt bolag som sköter förbindelsebåts- och färjetrafiken i Finland på ett stort antal rutter. NTM-centralen i Egentliga Finland beställer trafiken av privata serviceproducenter däribland Finferries. Avtalen konkurrensutsätts med jämna mellanrum och genomförs i enlighet med lagen om offentlig upphandling.

ÅLR och Finferries har fört diskussioner om ett långsiktigt och omfattande kommersiellt och operativt samarbete för driften och utvecklingen av skärgårdstrafiken på Åland.

Ambitionerna som beskrivs i denna avsiktsförklaring är förankrade och godkända hos båda ägarna, staten och ÅLR.

3. Avsikt

Parterna har för avsikt att förvärva ett gemensamt 50/50 ägt bolag vars namn skulle vara “Ålands Skärgårdsrederi Ab” med marknadsföringsnamnet “Axferries”. Bolagets hemort ska vara Mariehamn.

Förvärvet av bolaget görs för att stabilisera den åländska sjötrafiken och återskapa anseendet och attraktionskraften inom sjöfartsyrket. Bolaget ska arbeta aktivt med sjöfartsnäringen och sjöfartsutbildningen genom att ta in praktikanter och långsiktigt bygga upp kunnandet och bereda marken för framtida rekrytering.

Avsikten är att bolaget:

- Gradvis kan överta ägandet av ÅLR:s lin- och frigående färjor, börjande med m/s Alfågeln på rutten Hummelvik – Torsholma (med nuvarande kontrakt till 31.8.2025) jämte ett reservfartyg till exempel m/s Knipan eller m/s Gudingen.
- Såsom ett rederi bedriver trafik i den åländska skärgården utifrån en opartisk konkurrensutsatt upphandling av linjer som bjuds ut på entreprenad av ÅLR. Bolaget ska agera fullt ut på en konkurrensutsatt marknad och det är bolaget som självständigt utan insyn eller påverkan från ÅLR deltar i de oberoende upphandlingar av trafik som ÅLR verkställer.

- Vid behov upptar lån och söker finansieringslösningar för investeringar på marknadsmässiga villkor samt utnyttjar möjligheterna för EU-fondfinansiering.
- Upprättar en strategi för bolaget för att efter ett visst antal år ha uppnått nollutsläpp från färjorna.

4. Etablering av "Axferries"

Finferries äger vid undertecknandet av detta avtal [50% / 100%] av aktierna i det åländska bolaget Ansgar Ab, FO-nr 0144879-8. Ansgar Ab handhar bl.a färjetrafiken med m/s Alfågeln på rutten Hummelvik-Torsholma.

Parterna är överens om att om möjligt genom förvärv använda Ansgar Ab som gemensamt bolag på 50/50 basis och överenskommer därför om följande åtgärder och principer:

1. ÅLR förvärvar 50% av aktierna i Ansgar Ab av Finferries, som förvärvar resterande del av aktierna av nuvarande ägare, så att ett 50/50 aktieäggande uppnås mellan Finferries och ÅLR. Priset på aktierna överenskommes separat mellan köpare och säljare.
2. Ansgar Ab ändrar namn till Ålands Skärgårdsrederi Ab (härefter kallat Axferries) och tar i bruk namnet "Axferries" som marknadsföringsnamn.
3. Aktiekapitalet eller fonden för inbetalt fritt eget kapital i Axferries höjs genom att ÅLR sätter in m/s Alfågeln och m/s Knipan eller m/s Gudingen som apportegendom till ett sammanlagt värde motsvarande medeltalet av två mäklarvärderingar för fartygen och Finferries tecknar aktier i bolaget för motsvarande kontant belopp.
4. Styrelsen i Axferries består av 5 medlemmar. ÅLR utser två ledamöter och Finferries utser två ledamöter samt styrelseordförande. Styrelsen utser i samråd med ÅLR bolagets VD. Styrelsetillsättningen följer OECDs riktlinjer och landskapets och statens ägarstyrningsdirektiv.
5. VD-profil som söks är en person med erfarenhet av sjöfartsbranschen som strategiskt kan leda bolagets utveckling mot nollutsläpp, ekonomisk lönsamhet och förmåga att erhålla EU-finansiering för nya fartyg.
6. Bolaget anställer en drifts/operativ chef, en teknisk chef, upprättar en HR-funktion samt övrig personal som behövs för verksamheten.
7. Alternativt till nyanställningar kan bolaget köpa erforderliga stödtjänster såsom t.ex ekonomifunktion, tekniska tjänster av Finferries och underhåll/fartygsservice av ÅLR:s verkstad till marknadspris.
8. I sin verksamhet ska bolaget följa reglerna och redovisningen för ägarnas Corporate Governance angående ESG såsom miljö, ekonomi, alkohol- och resepolicy, redovisningar, traktering, media rapportering osv.
9. Parterna eftersträvar att bolaget i utdelning årligen betalar 35-45% av nettoresultatet. Parterna fastställer avkastningsnivån varje år på bolagsstämman.

5. Avtal / dokument att upprätta

För verkställigheten av parternas avsikt ska parterna, efter att ÅLR gjort en företagsgranskning (Due Diligence) av Ansgar Ab, sluta följande särskilda avtal och vidtaga följande åtgärder:

- (a) Aktieöverlåtelseavtal enligt vilket ÅLR köper hälften av aktierna i Axferries med sedvanliga garantier.

- (b) Aktieägaravtal angående Axferries.
- (c) Bolagsstämma för ändring av bolagsordningen och ökning av aktiekapitalet.
- (d) Teckning av aktier i Axferries och betalning apportegendom.
- (e) VD och eventuella övriga anställningsavtal.
- (f) Utredning kring krav rörande upphandling och EU-rättsliga krav

Ovannämnda dokument ska färdigställas och åtgärder vidtagas så fort som möjligt efter undertecknandet av denna avsiktsförklaring.

6. Konfidentialitet

Parterna ska behandla all dokumentation, allt material, all data och information om denna avsiktsförklaring och den verksamhet det avser såsom affärshemlighet. Vilka handlingar och uppgifter som är sekretessbelagda avgörs i ÅLR:s fall dock slutligen utgående från offentlighetslagen (2021:79) för Åland.

Sådan information, som är kvalificerad och inte eljest är offentlig eller allmänt känd får inte ges ut av någondera parten utom efter skriftligen dokumenterat gemensamt beslut. Om part är skyldig att ge viss information efter domstolsbeslut, till finansiärer eller till myndigheter ska denna information samtidigt även ges till den andra parten. Om part delger sina professionella rådgivare och/eller finansiärer konfidentiell information om avtalet eller dess villkor svarar parten för att rådgivaren respektive finansiären är bunden av konfidentialiteten.

Konfidentialiteten enligt denna punkt ska bibehållas även om samarbetet skulle upphöra.

Parterna ska koordinera, planera och besluta om all extern information samt om samarbetet enligt denna avsiktsförklaring gemensamt. Ingen extern information ska ges utan den andra partens samtycke.

7. Lojalitet

Parternas avsikt är att samarbetet inom det samägda bolaget Axferries ska fortgå tillsvidare utan någon specifik avtalsperiod samt att samarbetet över tid utvecklas och fördjupas. Parterna ska i alla sammanhang agera lojalt och för att bibehålla ett gott samarbete mellan parterna. En eventuell omstrukturering eller upphörande av samägandet ska i första hand ske genom förhandlingar och gemensam överenskommelse.

8. Ikraftträdande

Denna avsiktsförklaring träder i kraft vid undertecknandet. Parterna avser därefter vidtaga erforderliga åtgärder för förvärvet av bolaget Axferries så att verksamheten kan inledas så snart som möjligt.

Verkställigheten förutsätter bl.a

- Upprättande av de i punkt 5 nämnda dokumenten
- Samordning av ägarstyrningen beträffande bolaget mellan staten och ÅLR
- Lagtingets beslut för en fullmakt för överföring av egendom till bolaget

- Slutligt godkännande av parternas beslutande organ.

Med undantag för vad som anges i punkt 6 (Konfidentialitet) medför denna avsiktsförklaring inte några andra juridiska förpliktelser än att inom den tidtabell som anges ovan föra samtal och förhandlingar i syfte att förverkliga avsikter och åtgärder enligt denna avsiktsförklaring. Ingentera av parterna har något ansvar mot den andra parten för det fall avsiktsförklaringen förfaller och envar står för sina egna kostnader som uppstått med anledning av arbetet som gjorts för projektet. Ifall ÅLR utgående från offentlighetslagen (2021:79) för Åland måste ge ut information eller handlingar kopplade till detta avtal och samarbetet är ÅLR inte ersättningskyldiga i något avseende.

9. Tillämplig lag och tvister

På denna avsiktsförklaring tillämpas finsk lag och eventuella tvister som inte kan lösas genom förhandlingar hänskjutes till Ålands tingsrätt.

Denna avsiktsförklaring har upprättats i två exemplar, ett för var part.

Mariehamn

22.08.2024

Minister Camilla Gunell

ÅLANDS LANDSKAPSREGERING

V.D. Håkan Fagerström

FINLANDS SKÄRGÅRDSREDERI AB